

Slututvärdering College Väst

Jonas Hugosson, Anna Tengqvist & Michaela Danielsson
Stockholm den 19 april 2018

Innehåll

1 Inledning.....	3
1.1 Projektets syfte och mål	3
1.2 Kontigos uppdrag	3
2 Övergripande resultat och måluppfyllelse	4
2.1 Framgångsfaktorer	6
3 College Väst: de tre delprojekten.....	7
3.1 Teknikcollege	7
3.2 Vård och omsorgscollege.....	12
3.3 Livsmedel och gröna näringar	17

1 Inledning

1.1 Projektets syfte och mål

ESF-projektet College Väst syftar till **”ökad samverkan och förstärkt koppling mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande.”** Projektet har därutöver specificerat följande **långsiktiga mål**:

- Förstärka utbildningssystemets relevans för arbetsmarknadens behov
- Utsätta könsstereotypa yrkes- och utbildningsval för förändringstryck

Dessa mål kompletteras av tre övergripande **huvudmål**:

1. Vidareutveckla det arbetsplatsförlagda lärandet, kvalitetssäkra och säkra återcertifiering av befintliga college genom samverkan.
2. Kartlägga förutsättningar för nya samverkansstrukturer inom området Livsmedel och gröna näringar.
3. Förstärka strategiska samverkansstrukturer
 - a. Nivå 1: Samverkan mellan delregionerna (branschspecifikt)
 - b. Nivå 2: Västra Götaland och samtliga collegeprojekt, där VGR bjuder in

Ett flertal indikatorer är kopplade till respektive av de tre huvudmålen. Vidare är tanken att projektets tre olika delprojekt ska bidra till måluppfyllelse inom samtliga tre huvudmål. Det andra huvudmålet bedömer Kontigo dock i första hand är relevant för det tredje delprojektet, Livsmedel och gröna näringar i GR och Region Halland.

Inom ramen för de tre delprojekten operationaliseras huvudmålen ytterligare i form av mål och delmål.

1.2 Kontigos uppdrag

Kontigo har i uppdrag från Svenska ESF-rådet att utvärdera projektet College Väst. Utvärderingen ska bedöma om projektet når måluppfyllelse på övergripande nivå, samt inom ramen för respektive delprojekt. Utvärderingen ska också identifiera kritiska faktorer kopplat till varför vissa mål uppfylls eller inte uppfylls. Slutligen syftar utvärderingsuppdraget till att fungera som ett stöd till projektledningen i genomförandet av projektet, och i arbetet med att nå målen.

Utvärderingens resultat och slutsatser riktar sig både till ESF-rådet, styrgrupp, projektledning och projektmedarbetare.

1.2.1 Metod

Kontigo har inom ramen för slututvärderingen studerat projektets två lägesrapporter för 2017 (jan.-maj 2017 respektive augusti 2017) samt slutrapporten. Vi har också tagit del av övrigt underlag från projektet rörande exempelvis material som tagits fram inom ramen för projektets aktiviteter. Kontigo har även utfört intervjuer med projektledning, styrgruppsrepresentanter och branschaktörer som på olika sätt kommit i kontakt med College Väst. Totalt har 12 intervjuer genomförts. Därutöver har Kontigo närvarat vid projektets avslutningskonferens i februari 2018, där en presentation av de sammanfattade resultaten och en workshop i open-space-format genomfördes för att lyfta frågor om samverkansstrukturer för en mer inkluderande arbetsmarknad.

2 Övergripande resultat och måluppfyllelse

Överlag bedömer Kontigo att projektet College Väst lyckats väl med det man företagit sig, i synnerhet vad gäller projektets övergripande mål och huvudmål. De olika delprojekten har en rad mål och delmål som bedömts vara uppfyllda i varierande grad. Och man har i några fall känt sig tvingad att skifta fokus utifrån externa omständigheter som t ex gymnasieutredningen samt skiftande intresse för olika aktiviteter från målgruppens sida. Men av alla dessa delmål och aktiviteter så bedömer vi att det är just inom ramen för de aktiviteter och mål som har tydligast koppling till huvudmålen för College Väst där vi bedömer att man har lyckats bäst och nått längst fram.

När det gäller målet att **stärka utbildningssystemets relevans för arbetsmarknadens behov** så har insatserna och resultaten i hög grad handlat om att utveckla eller stärka befintliga samverkansstrukturer, nätverk och dialog mellan utbildnings- respektive branschaktörer inom ramen för collegesamverkan. Man har därtill i samtliga delprojekt ökat och aktualiserat kunskapen rörande kompetensbehoven hos branscherna, liksom inom de två college-koncepten höjt kompetensen och kunskapen hos handledare och lärare för att bättre möta dagens behov inom teknik/industri respektive vård och omsorg. Man har också tagit fram flera konkreta verktyg som kan appliceras i dessa verksamheter i form av handlingsplaner, kvalitetssäkringsmodeller, mål för verksamhetsstyrning och uppföljning, samt specifika verktyg i form av filmer, utbildningskoncept och moduler i befintliga utbildningar som på olika sätt ska bidra till att främja ungas intresse för utbildningarna och de yrken som har relevans för respektive college.

När det gäller det långsiktiga målet om att **utsätta könsstereotypa yrkes- och utbildningsval för förändringstryck** så är det även i detta fall Kontigos bedömning att projektet genom medvetet arbete skapat flera positiva resultat. I samband med nulägesanalysen var det tydligt att projektets arbete

Långsiktiga mål

Förstärka utbildningssystemets relevans för arbetsmarknadens behov

Utsätta könsstereotypa yrkes- och utbildningsval för förändringstryck

Huvudmål

Vidareutveckla det arbetsplatsförlagda lärandet, kvalitetssäkra och säkra återcertifiering av befintliga college genom samverkan.

Kartlägga förutsättningar för nya samverkansstrukturer inom området Livsmedel och gröna näringar.

Förstärka strategiska samverkansstrukturer
Nivå 1: Samverkan mellan delregionerna
(branschspecifikt)
Nivå 2: Västra Götaland och samtliga collegeprojekt, där VGR bjuder in

med horisontella principer var i sin linda, och att det fanns tydliga utvecklingsbehov i framför allt delprojekten Teknikcollege respektive Livsmedel och gröna näringar vad gällde både resultatstyrning och utformningen av aktiviteter. Men det är lika tydligt nu efter projektets avslutande att den medvetna satsning som gjordes inom ramen för projektet har gett resultat. Göteborgsregionens expert på horisontella principer integrerades mer aktivt i projektet och gavs ett större och tydligare mandat. Samtidigt bedömer Kontigo att utbytet mellan delprojekten stärktes på detta område.

När det gäller konkreta resultat med bäring på detta långsiktiga mål så har man inom Teknikcollege utvecklat och permanentat konceptet Teknikcamp – en satsning på att locka unga tjejer till utbildningarna. Man har även utvecklat verktyget Teknikpraktik som syftar till att stötta i arbetet med att locka unga till yrken inom industrin, men inom ramen för detta har man också satsat särskilt på att lyfta utmaningar och möjligheter med att locka framför allt tjejer till industrirelevanta praktikplatser. En handlingsplan för kvalitetssäkringsarbete i Teknikcollege har tagits fram där särskilt fokus tillägnas just mål för styrning och uppföljning specifikt när det gäller att öka antalet tjejer som söker utbildningar på Teknikcollege. Även inom Vård- och omsorgscollege har man skapat flera konkreta resultat med bäring på det långsiktiga målet. Man har t ex tagit fram ett förslag till modul på temat horisontella principer som är tänkt att tillföras den nationella handledarutbildningen på längre sikt. En informationsfilm som särskilt lägger fokus på arbetet med horisontella principer har också tagits fram och introducerats inom ramen för samma handledarutbildning. Därtill har man integrerat mål kring horisontella principer i de fem mål som gäller för den nya certifieringsperioden för Vård och omsorgscollege. Inom Livsmedel och gröna näringar har man arbetat främst med kunskapsinhämtning, utbildning och informationsarbete på detta område, bland annat genom workshops, enkätundersökningar och möten med bransch- och utbildningsaktörer. Samtliga delprojekt har genomfört gemensamma insatser för att sprida kunskap på detta område.

Exemplen på goda och konkreta resultat som projektet skapat när det gäller båda dessa långsiktiga mål är många. Och långsiktigheten bedömer Kontigo främjas särskilt av att projekten bedrivits i stort sett helt integrerade i den ordinarie verksamheten vad gäller de två college-koncepten. Att man därtill bedrivit arbetet med personalresurser som efter projekttiden ska finnas kvar i verksamheten i någon form bedöms vara ännu en avgörande faktor för långsiktigheten. Därtill har relevanta representanter för relevanta verksamheters styrning och ledning haft tydlig insyn och förankring i projektet genom styrgrupp, samverkansgrupper, bransch- och programråd, nätverk av olika slag etc.

När det gäller huvudmålen så ser vi även där positiva resultat. De två delprojekt som arbetat med att **vidareutveckla det arbetsplatsförlagda lärandet, kvalitetssäkra och säkra återcertifiering av befintliga college** har båda skapat tydliga resultat med bäring på målet. Båda har på olika sätt arbetat med att stärka det arbetsplatsförlagda lärandet, t ex genom fortbildning av lärare och utbildning av handledare. Man har som tidigare nämnts tagit fram handlingsplan för kvalitetssäkring av verksamheten inom ramen för Teknikcollege och återcertifierat båda college-koncepten.

Huvudmålet om att **kartlägga förutsättningar för nya samverkansstrukturer inom området Livsmedel och gröna näringar** bedöms också vara tydligt uppfyllt då man med hjälp av flera olika insatser – bland annat enkätundersökning, workshops, intervjuer, möten, deltagande i program- och branschråd på olika sätt undersökt hur förutsättningarna ser ut för att utveckla nya samverkansstrukturer inom området.

Kontigo bedömer även att projektet tydligt bidragit till att **förstärka strategiska samverkansstrukturer**. Flera av tidigare nämnda resultat bedömer vi är relevanta för detta huvudmål. Det faktum att man genom delprojekten tagit fram och spridit ny kunskap om behov, informerat om och aktualiserat college-koncepten, tagit fram skarpa verktyg och hjälpmedel som

kan användas inom ramen för samverkan, bland annat för löpande styrning, uppföljning och kvalitetssäkring, bedöms alla bidra till att samverkansstrukturerna stärks.

2.1 Framgångsfaktorer

Vad förklarar då College Västs framgångar? Kontigos bedömning är att centrala framgångsfaktorer kan kategoriseras enligt nedan.

2.1.1 Bygga på befintligt strukturkapital

Projektet har från starten drivits av och inom befintliga strukturer. Man har inte försökt börja om eller göra om, utan man har haft siktet tydligt inställt på att i hög grad arbeta med det som redan finns, till att bli något starkare och mer utvecklat.

GR som projektägare har dedikerat relevanta resurser till både styrning och genomförande av projektet. Delprojekten har arbetat inom ramen för befintliga college-strukturer eller som i livsmedel och gröna näringars fall, via befintliga nätverk och grupperingar av de aktörer man vill nå ut till och engagera.

Kontigo bedömer att projektets tydliga förankring på ledningsnivå inom GR också har gjort det relativt snabbfotat när man stött på utmaningar som gjort att exempelvis aktiviteter och mål har behövts strykas eller nedprioriteras av olika skäl. Den tydliga kopplingen in i collegeverksamheterna genom den regionala processledaren i respektive delprojekt har också borgat för att man i största möjliga mån arbetar med frågor och insatser som är efterfrågade.

Den här tydliga integreringen av projektet i befintliga strukturer bidrar också enligt Kontigo till att säkerställa att så mycket som möjligt av de resultat som skapas också får ett långsiktigt avtryck på verksamheten.

2.1.2 Välgrundad och tydlig målbild

Kopplat till långsiktigheten vad gäller resultat vill även Kontigo lyfta fram projektets målbild. De analyser som föregått projektet har tydligt pekat ut behoven för de aktörer och verksamheter som projektet vill bidra till att utveckla och stärka. Man har genom en gedigen analys och en tydlig förankring i hos relevanta organisationer och aktörer säkerställt att man arbetar med relevanta och behovsstyrda mål, både på övergripande nivå och på detaljnivå.

2.1.3 Rätt kompetens och stort engagemang

Projektet bedöms ha bemannats av personal med stor kompetens, erfarenhet och engagemang kring de frågor och verksamheter de har varit med att utveckla inom ramen för projektet. Flera i projektteamet har en bakgrund som är relevant för respektive collegeverksamhet, och därtill har det tydligt varit en styrka att den regionala processledaren för respektive college finns med i teamet.

Projektledningen har också arbetat utifrån en tydligt resultatorienterad ambition och regelbundna avrapporteringar till såväl styrgrupp som informationstillfällen till collegeråden har bidragit till att skapa tydliga incitament och engagemang kring projektets måluppfyllelse och resultatskapande.

De personer som varit involverade i projektet kommer enligt uppgift också på olika sätt stanna i verksamheten. Detta borgar för att kompetensen i verksamheten består och utvecklas även efter projekttiden.

Utöver detta har man enligt Kontigos bedömning starka stödstrukturer inom GR för att bedriva den här typen av utvecklingsprojekt. Det finns en stor erfarenhet att arbeta resultatorienterat med socialfundsprojekt i organisationen för att de ska skapa långsiktig nytta för verksamheten. Detta framgår tydligt i det sätt på vilket projektet är organiserat och riggat. På den administrativa sidan finns en stor vana och kunskap kring att hantera den här typen av projekt. Man har också snabbt kunnat koppla på expertis kring horisontella principer när det har behövts, vilket också skett i synnerhet under projektets senare del.

3 College Väst: de tre delprojekten

I detta avsnitt beskriver och diskuterar vi genomförande och resultat inom de tre delprojekten.

3.1 Teknikcollege

Delprojektets syfte har varit att öka samverkan och förstärka kopplingen mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande. Viktiga mål har också varit att producera konkreta resultat som ska bidra till att strukturera kvalitetssäkringsarbetet i Teknikcollege och höja kompetensen hos handledare och lärare.

Delprojektets mål, delmål samt rapporterade resultat presenteras nedan.

Mål	Delmål	Resultat
Ökad systematiserad samverkan med näringslivet genom regional kvalitetssäkring	Teknikcollege Göteborgsregionen ska ha en god överblick över kompetens- och rekryteringsbehovet i regionen.	En kompetenskartläggning har genomförts genom enkäter, samt bearbetning av Arbetsförmedlingens Arbetsmarknadsutsikter och Västra Götalands Läns Prognos för arbetsmarknaden. Ett särskilt fokus i kartläggningen var att uppmärksamma risker och möjligheter utifrån könsfördelningen på arbetsplatserna
	Teknikcollege Göteborgsregionen har en hållbar struktur kring kvalitetssäkringsarbetet.	En kvalitetssäkringsmodell har tagits fram och implementerats med fokus på systematiserad samverkan. Ett mål i handlingsplanen är att öka antalet kvinnliga studerande på Teknikcollegecertifierade utbildningar.
	Att det finns en gemensam bild i de sju lokala collegen kring arbetet med	Tillsammans med de andra två delprojekten Vård- och omsorgscollege samt Livsmedel och gröna näringar har en utbildningsinsats genomförts för

	frågor som rör jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.	lärare och arbetsliv. Denna genererade 10 tips som Teknikcollege kan använda i sitt fortsatta arbete.
	Möjligheterna kring hur vi kan få nyanlända att välja Teknikcolleges teknikutbildningar	En grupp med aktörer som på olika sätt arbetar med att främja ungas teknikintresse har diskuterat hur nyanlända ungdomar kan attraheras till teknikutbildningar. VR och visualisering presenterades som möjliga redskap.
Skapa attraktiva utbildningar inom teknik och industri	Undersöka möjligheterna kring att initiera en process där skolor med Naturvetenskapliga programmet har för avsikt att bli certifierade inom de lokala Teknikcollegen.	Ett lokalt Teknikcollege har initierat en process för att kunna certifiera det naturvetenskapliga programmet. Detta i samråd med det lokala arbetslivet.
	Teknikcollege vill se att fler av den totala årskullen av elever som söker till gymnasiet väljer en Teknikcollege-certifierad utbildning som förstahandsval samt att fler kvinnliga söker till programmen.	En regional film har tagits fram och en metod för teknikpraktik har utvecklats. I dagsläget är det svårt att mäta huruvida projektet lett till fler kvinnliga sökanden till Teknikcolleges utbildningar och detta är ett mål som behöver följas upp på längre sikt.
Kvalitet i det arbetsplatsförlagda lärandet och stärka yrkeslärares och handledarnas roller	Av de elever/studenter som går på program som är certifierade inom Teknikcollege Göteborgsregionen certifierade program ska fler mötas av en handledare som genomgått Teknikcollege handledarutbildning.	Handledarutbildningen har synliggjorts på såväl regional som lokal nivå. Flera lokala college har egna utbildningar och därför har behovet inte varit så stort.
	Fler lärare inom TCGR ska kunna möta den tekniska utvecklingen som sker ute på industrierna.	En lärarfortbildningsdag för cirka 60 lärare har anordnats. Ett inslag under dagen var diskussion kring hur rekryteringen till Teknikcollege Göteborgsregionens utbildningar kan breddas.

Kontigos bedömning utifrån intervjuer och projektets egen rapportering är att måluppfyllelsen för Teknikcollege har varit god överlag. Flera av de övergripande målen för projektet och delprojektet har projektets aktiviteter och resultat bidragit till direkt eller indirekt. Samtidigt är det tydligt att man i några fall har fått anpassa aktiviteter och inriktning utifrån omständigheter som gjort att den ursprungliga planen förkastats eller varit i behov av förändring. Det är också i vissa fall osäkert i vilken utsträckning det faktiskt är projektets aktiviteter som bidragit till resultaten, bland annat vad gäller tjejeers intresse för utbildningarna. Vi redogör mer för detta under följande avsnitt.

De horisontella principerna uppges i intervjuvar ha genomsyrat det mesta av projektets genomförande, exempelvis i handledarutbildning och kvalitetssäkring. Den expert som projektet löpande haft tillgång till i det här arbetet uppges ha varit av stor betydelse.

Intervjuvar beskriver arbetet med de horisontella principerna som något som skett delvis vid sidan av för att sedan bli alltmer integrerat i resterande delar av arbetet. Även vissa branschaktörer har märkt av ett ökat fokus på horisontella principer genom projektet. Samverkan inom detta område utvecklades under projektets gång och man drog alltmer nytta av varandras erfarenheter, något som varit värdefullt då Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege i intervjuer beskrivs som "två olika världar med samma problematik" i detta fall.

3.1.1 Ökad systematiserad samverkan med näringslivet genom regional kvalitetssäkring

Kontigos bedömning är att delprojektet lyckats väl med att utveckla, stärka och systematisera samverkan inom ramen för Teknikcollege. Delprojektet bedöms ha arbetat utifrån en målsättning om att inte "bygga nytt" utan att utveckla och stärka de befintliga samverkansstrukturer och den verksamhet som redan finns.

Ur ett organisatoriskt perspektiv tydliggörs detta genom att delprojektledaren samarbetar med den regionala processledaren för Teknikcollege inom ramen för delprojektet. Delprojektledaren har också informerat om status och genomförande i projektet i samband med de regionala rådsmöten som arrangeras av Teknikcollege Göteborgsregionen. Delprojektet har också tagit fram en handlingsplan som är fullt implementerad vilken syftar till ökad kvalitet och kvalitetssäkring i all den verksamhet som bedrivs inom ramen för regionens Teknikcollege. De mål som återfinns i handlingsplanen, och som följs upp årligen i samband med rapporteringen till Teknikcollege riksförening, inkluderar även mål rörande kvinnliga sökanden till de utbildningar som college erbjuder. Tanken är att en tydlig, jämställdhetsrelaterad målbild och uppföljning ska främja jämställdhetsarbetet i collegeverksamheten.

Kontigos intervjuer bekräftar också en ökad systematisering av samverkan inom ramen för Teknikcollege tack vare projektets insatser och resultat, men även en utvecklad samverkan med Vård- och omsorgscollege. Samverkan mellan de båda collegen har enligt intervjupersonerna varit begränsad. Men projektet ska ha bidragit till att främja ett utbyte mellan dem och demonstrerat värdet i de synergier som kan resultera av ett mer formaliserat och utvecklat sådant utbyte. Projektet har varit ett startskott till att undersöka vilka ytterligare skärningspunkter som finns där det kan vara givande för de båda collegeverksamheterna att samverka framöver, exempelvis på temat digitalisering.

Samverkan med externa aktörer bedöms framförallt ha skett med Västra Götalandsregionen och Colla-projektet, en samverkan som i stort beskrivs som givande av dem Kontigo intervjuat. Ett regelbundet utbyte har även skett med Teknikcollege nationellt, exempelvis genom digitala processledarmöten där projektledning för Teknikcollege och College Väst delat med sig av sina erfarenheter.

Delmålet om att de sju lokala collegen ska få en gemensam förståelse för jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering får bedömas vara ett svåruppnått mål på endast två års tid. Kontigo noterade även i den tidigare nulägesanalysen att målet är något ospecifikt då det är svårt att fastställa vid vilken punkt en gemensam bild kan anses vara uppnådd. Det man dock har åstadkommit på detta område är att Teknikcollege, tillsammans med de övriga två delprojekten, genomfört en utbildningsinsats för lärare och branschföreträdare. Utbildningsinsatsen

kompletterades senare i form av de tio tips för praktiskt arbete med jämställdhet som tagits fram av GR:s expert på horisontella principer som knutits till projektet, även kallade Thomas 10 tips. Med andra ord finns idag ett ramverk att arbeta utifrån som gemensamt tagits fram.

Gällande målet att undersöka hur Teknikcollege kan attrahera fler nyanlända bedömer Kontigo att måluppfyllelse inte kan sägas vara uppnådd. Man har visserligen fört upp frågan på agendan med en grupp aktörer som arbetar med fokus på främjande av ungas teknikintresse generellt. Där har det vid något tillfälle varit fokus på just målgruppen unga nyanlända och hur college kan bli mer effektiva i att nå ut och attrahera dem till utbildningar. Dock finns ännu ingen konkret plan framtagen för hur Teknikcollege bättre ska lyckas nå den här målgruppen. Tanken är att detta utvecklingsarbete ska fortsätta i någon form efter projektets avslutande.

3.1.2 Skapa attraktiva utbildningar inom teknik och industri

Vad gäller målet om att öka attraktiviteten hos utbildningar i teknik och industri är det svårt att dra omedelbara slutsatser kring måluppfyllelse. För delmålet som handlar om att skolor med det naturvetenskapliga programmet ska bli certifierade inom lokala college har man haft vissa framgångar med ett college som för en dialog med lokala arbetsgivare om en certifiering av det naturvetenskapliga programmet. Detta delmål uppges dock av flera intervjupersoner ha varit svårarbetat i samband med gymnasieutredningens förslag och osäkerhet rörande dess konsekvenser. Delmålet kan av det skälet endast anses delvis uppfyllt under rådande omständigheter.

När det gäller delmålet att locka fler från respektive årskull gymnasiesökande till Teknikcollege-certifierade utbildningar, och framförallt fler tjejer, bedöms det som osäkert i vilken utsträckning projektet direkt bidragit till det ökade antal kvinnliga sökanden som vissa skolor nu uppger sig se. Däremot finns konkreta resultat som indirekt kan antas bidra till delmålets uppfyllelse.

Ett sådant resultat är verktyget Teknikpraktik som genom praosamordning mellan utbildningsanordnare och arbetsgivare syftar till att ge fler elever praktisk erfarenhet av arbetsplatser inom industrin. Verktyget blir en del av en grupp andra temapraktik-stöd såsom miljöpraktik och yrkespraktik och blir tillgängligt via praktikplatsen.se – ett praktiksamordningsverktyg som är utvecklat av GR och som omfattar praktiksamordning i tre av Västra Götalands kommunalförbund; Göteborgsregionen, Fyrbodals och Skaraborg. Även Malmö stad liksom Västernorrlands och Örebro län ingår i samarbetet.

Ett annat konkret resultat är vidareutveckling av konceptet Teknikcamp. Konceptet syftar till att genom studiebesök, möten och föreläsningar med inspiratörer, praktiska övningar och kurser inspirera fler tjejer att söka till teknikutbildningar i regionen. Vidareutvecklingen har främst bestått av utvärdering av konceptet, samt en anpassning av innehåll och kommunikation för att bredda den potentiella målgruppen. Teknikcamp ska nu vara ett regelbundet återkommande koncept inom ramen för Teknikcollege.

Inom ramen för projektet har även ett nätverk av aktörer som arbetar med ungas teknikintresse i regionen etablerats. Som nämnts tidigare har denna grupp aktörer även fokuserat specifikt på möjligheterna att attrahera fler unga nyanlända till utbildningarna.

Således bedömer Kontigo att projektet aktivt arbetat med olika aktiviteter som man antar ska leda till att fler unga, och i synnerhet unga tjejer, söker sig till de utbildningar som Teknikcollege erbjuder. Men det är svårt att bedöma i vilken utsträckning projektets aktiviteter faktiskt lett till de

avsedda effekterna. De ovan nämnda exemplen bedöms dock utgöra konkreta och för delmålet relevanta resultat som teoretiskt kan antas bidra till delmålet uppfyllelse.

3.1.3 Kvalitet i det arbetsplatsförlagda lärandet och stärka yrkeslärares och handledarnas roller

Målet har två delmål som syftar till att kvalitetssäkra och utveckla handledares respektive lärares kompetens. Handledare ska kunna bemöta elever på ett enhetligt och högkvalitativt sätt, och lärares kompetens inom industri-/teknikutveckling ska säkerställas.

Det ursprungliga delmålet rörande handledare handlar om att de ska genomgått Teknikcollege handledarutbildning, en utbildning som utformats och arrangeras på riksnivå. Projektet har genomfört en kartläggning för att undersöka behoven av den här typen av utbildning för handledare. Resultatet av denna kommer efter projektet att fungera som planeringsunderlag för handledarutbildningstillfällen vilka processledaren för Teknikcollege samordnar. Ett annat syfte med kartläggningen har varit att synliggöra att den här handledarutbildningen finns och informera om vilka moduler den består av, för att skapa ett större intresse för den.

Projektets egna undersökning visade dock ett relativt svagt intresse för den nationella handledarutbildningen, då flera college på egen hand utformat och erbjuder liknande utbildningar för sina handledare. Här har delprojektet sökt alternativa vägar för att väcka ett intresse. Man har till exempel presenterat handledarutbildningen i samband med tillfällen som fokuserat på arbete kring horisontella principer, och man har även informerat specifikt om modulen som handlar om att skapa inkluderande arbetsplatskulturer i samband med träffar ute på college.

Sammanfattningsvis är det rent ordagrant svårt att bedöma om fler elever möter handledare som gått den nationella utbildningen. Vad som däremot går att säga är att kunskapen om handledarutbildningen spridits i regionen. Och det främsta skälet till att fler inte gått utbildningen förefaller vara att man anser sig redan ha den kunskap som krävs genom eget utformade utbildningar.

Något som däremot varit enklare att uppnå resultat inom är delmålet som har med fortbildning av lärare att göra, en utbildning som ska göra att fler lärare inom Teknikcollege har kunskap om den tekniska utveckling som sker inom industrin. Under fortutbildningsdagen har 60 lärare från Teknikcollege deltagit. Teman för dagen var bland annat digitalisering och automatisering inom industrin, samt hur utbildningsanordnarna ska få fler tjejer att söka sig till collegens teknikprogram. I deltagarnas utvärdering av utbildningsdagen framkom att en stor del av dessa vill se att en liknande dag ordnas i framtiden. Planen framåt är att denna fortutbildningsdag ska bli ett återkommande och permanent inslag inom ramen för Teknikcollege ordinarie verksamhet. Detta bedöms som ett mycket gott resultat gällande delmålet.

3.1.4 Framgångsfaktorer och utmaningar

Kompetensen i teamet beskrivs i intervjuer som en viktig faktor i genomförandet av projektet. Teamet har bestått av personer med lång erfarenhet av Teknikcollege och GR:s verksamhet. Det faktum att processledaren för Teknikcollege Göteborgsregionen varit direkt involverad i projektet tillsammans med en delprojektledare har varit centralt för ett effektivt genomförande och för att skapa goda förutsättningar för långsiktiga resultat. Vidare bedöms arbetet under analys- och förstudiefasen som en viktig komponent i projektets framgång.

Därtill bedöms teamets aktiva, utåtriktade arbete gentemot utbildnings- och branschaktörer som helt centralt för delprojektets resultat. Man har även nyttjat befintliga strukturer, nätverk och plattformar för att sprida kunskap om projektet, dess aktiviteter och resultat. Detta har underlättat förankringsarbetet både under genomförandet och framgent i samband med lärande och resultatspridning.

En utmaning för Teknikcolleges genomförande uppges i intervjuer ha varit insatser för att få fler tjejer att söka sig till Teknikcollege. Det utåtriktade arbetet kring horisontella principer har bedömts som viktigt från projektet i detta fall, men intresset från branschen har varit relativt svagt. En kritisk faktor för framgång i detta fall har varit projektets medvetna satsning på just arbetet med horisontella principer och de 10 praktiska tips som tagit fram och kan kommuniceras vid olika tillfällen.

Man har också stött på utmaningar kopplade till vissa av delprojektets delmål, som under genomförandet visat sig vara svåra att uppnå. Detta rör exempelvis delmålet om att certifiera naturvetenskapliga program och att få fler handledare att gå den nationella handledarutbildningen. I det ena fallet tycks pågående reformer ha hindrat framgång, och i det andra fallet har man möjligen överskattat behovet hos de olika collegen.

3.2 Vård och omsorgscollege

Vård och omsorgscollege har syftat till att stärka det arbetsplatsförlagda lärandet samt stärka bedömning och validering av formell och informell kompetens för att på så sätt möjliggöra för fler att etablera sig på arbetsmarknaden inom vård och omsorg. Utbildningsaktörer och arbetsgivare samt handledare ska därtill få ökade kunskaper rörande språkstödjande insatser, praktisk tillämpning av horisontella principer och bemötandefrågor för att på så sätt möjliggöra för fler att utbilda sig och få anställning inom vård och omsorgssektorn.

Nedan presenteras översiktligt delprojektets mål, delmål samt resultat.

Mål	Delmål	Resultat
Fler utbildade handledare med relevant kompetens om horisontella principer på arbetsplatser som används för APL	En modul ska tas fram som kan tillfogas den nationella handledarutbildningen	Flera hundra handledare inom GR VO-College har genomgått den nya handledarutbildningen. En film om horisontella principer, har tagits fram enligt målbilden. Förslag på innehåll av en modul har tagits fram
Att valideringshandledare (yrkeslärare och valideringshandledare) i de nio lokala collegen, via ett gemensamt nätverk, ska få idéer och erfarenheter av varandra kring hur validering av personers kompetens	De nationella valideringsriktlinjerna ska implementeras så att personers kompetens bedöms på samma sätt av regionens valideringshandledare/yrkeslärare	Två träffar, med 15 validerande lärare, har genomförts utifrån nationella valideringsriktlinjer och horisontella principer. Utvärdering visar att träffarna skapat intresse för hur skolor organiserar validering, valideringsklasser och utsedda validerande lärare

genomförs på varje lokalt college		
Att det finns minst ett språkombud från varje lokalt college		Det finns idag nio utbildade språkombudsutbildare. Djupintervjuer visar att dessa upplever att de har ökat sina kunskaper enligt målbilden
Att fem nya mål för certifieringsperioden 2018-2022 är definierade i samverkan mellan arbetsliv och utbildning inom det regionala vård- och omsorgscollegerådet		Fem nya mål för certifieringsperioden 2018–2022 är definierade i samverkan mellan arbetsliv och utbildning inom det regionala vård- och omsorgscollegerådet. Perspektivet jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering har tydliggjorts i dessa mål
Initiera en process där skolor med Barn- och fritidsprogrammets inriktning socialt arbete har för avsikt att bli certifierade inom de lokala VO-Collegen		Då programmets inriktningar ses över kommer VO-College att följa Gymnasieutredningens förslag till revidering
Fler personalchefer/enhetschefer eller motsvarande ska veta vad diplomerna innebär i form av kompetens hos medarbetaren		Samtliga lokala VO-College har försetts med informationsmaterial om konceptet Vård- och omsorgscollege samt diplomkrav. Enligt lokala college har flera hundra chefer fått information. Intervjuer visade att fler personer med diplom har blivit anställda de senaste åren
Att det finns en gemensam bild i de nio lokala collegen av hur arbetsplatsförlagt lärande ska bedömas av yrkeslärare utifrån de underlag som finns för bedömning		Tre träffar med utbildare och handledare (cirka 130 deltagare) har genomförts, fokus: värdering av elevernas kunskaper under apl. I minst ett av de lokala collegen har nya underlag för lärarens bedömning under apl tagits fram.

Kontigo bedömer, utifrån projektets egen rapportering och utförda intervjuer, att målpuppfyllelsen för Vård- och omsorgscollege i stort varit god. Något som också framgår av genomgången för respektive mål nedan. I ett par fall har även delprojektets resultat från genomförda aktiviteter uppmärksamats av nationell nivå. För ett par av målen ställer sig Kontigo tveksam till om de kan anses vara uppfyllda, eller om det snarare har genomförts en aktivitet som teoretiskt kan bidra till att målet uppfylls på sikt. Detta gäller framför allt för målet om ökad kunskap kring diplom och målet

om gemensam bild om apl-bedömning. Kontigo ser dessa två som mer långsiktiga processer i form av att bygga kunskap och förståelse respektive att etablera samsyn.

Arbetet med horisontella principer uppges i intervjuer ha ingått i samtliga av delprojektets delmål. I intervjuer framkommer hur delprojektet arbetat för att väva in de horisontella principerna i projektets samtliga delar i form av kunskapsutveckling och/eller spridning. Arbetet har bland annat resulterat i en film om jämställdhet och jämlikhet som spridits till övriga delprojekt inom College Väst, GR, såväl som Vård- och omsorgscollege nationellt. Filmen ska framgent användas inom ramen för handledarutbildningar, valideringsarbete, språkbudsutbildningar och arbetsplatsträffar. Projektet uppger vidare att Föreningen för Vård- och omsorgscollege visat intresse för filmen. Den kommer enligt plan att tillgängliggöras på den nationella VO-Collegewebben och på så sätt bli tillgänglig för landets samtliga regionala och lokala college.

Ett ytterligare exempel på delprojektets arbete med att integrera de horisontella principerna är att valideringsarbetet har fått tydligare inslag av dessa. Här har projektet även tagit sin ambition vidare till nationell nivå. VO-college har genom sin medverkan i revideringen av de nationella valideringsriktlinjerna fått med en text om att det vid validering ska ingå hänsynstagande till de nationella diskrimineringsgrunderna.

I Kontigos kontakt med intressenter, i detta fall utbildningsanordnare, beskrivs olika erfarenheter av VO-college. En intervjuperson lyfter att många strukturer och en väl fungerande samverkan redan funnits på plats innan projektet och har svårt att relatera till direkta resultat från projektet. Däremot uppges att kontakten med projektet blivit ett kvitto på att det som de själva redan gör är relevant. En annan utbildningsanordnare menar att de workshops och träffar som anordnats varit uppskattade då man därigenom fått kontakt med flera aktörer. Detta uppges även vara den största nyttan med projektet för de branschaktörer inom VO-collage som intervjuats. Nämligen att befintliga nätverk och samarbeten breddats och stärkts.

Utifrån utbildningsanordnares och branschaktörers perspektiv är det måhända inte något konstigt att man har svårt att resonera kring projektets påverkan och resultat. Projektet är djupt integrerat i den ordinarie verksamheten inom VO-college, så för aktörer och personer som inte är direkt involverade i arbetet blir det sannolikt svårt att härleda vad det är som skiljer projektets insatser mot den ordinarie verksamheten – det handlar ju om samma personer och aktörer. Värderingar och omdömen från VO-partners måste förstås ses i ljuset av detta.

Kontigo bedömer sammanfattningsvis att delprojektet i stort uppfyllt de mål som inledningsvis identifierats. Vidare menar vi att delprojektet för flertalet mål har integrerat de horisontella kriterierna till att bli en naturlig del. Delprojektets insatser bedöms därtill ha gett effekter på riksnivå i flera fall.

3.2.1 Fler utbildade handledare med relevant kompetens om horisontella principer på arbetsplatser som används för APL

Målet om att utbilda fler handledare på arbetsplatser för APL, i syfte att ge dessa relevant kompetens inom horisontella principer, får anses vara uppnått genom att flera hundra handledare genomgått utbildningen. Vad gäller den modul som skulle tas fram, att tillfogas den nationella handledarutbildningen som tidigare saknat inslag av horisontella principer, finns istället för en modul nu en introduktion till alla olika moduler. Intervjupersoner betonar här vikten av kunskap inom de horisontella principerna. I projektets slutrapportering noteras även ett resultat i form av ökad kunskap om funktionsnedsättning inom ramen för den ovan nämnda film som tagits fram.

Detta arbete och de resultat det skapat är något som spridit sig då VO-college på riksnivå visat stort intresse för det. Intervjupersoner uppger att arbetet med att ta modulen vidare för att inkluderas i den nationella handledarutbildningen fortsätter, bland annat genom att de ansökt om detta i en nationell ESF-utlysning.

3.2.2 Att valideringshandledare (yrkeslärare och valideringshandledare) i de nio lokala collegen, via ett gemensamt nätverk, ska få idéer och erfarenheter av varandra kring hur validering av personers kompetens genomförs på varje lokalt college

I projektets slutrapportering framgår att ett nätverk för yrkeslärare som validerar har initierats. Utöver att säkra likvärdigheten vid validering är nätverket även tänkt att öka kunskapen om diskrimineringsgrunderna inom ramen för validering. Förutom delning av kunskap och erfarenheter valideringshandledare emellan nämner projektets slutrapportering även en generellt ökad medvetenhet kring de handlingar som styr validering. Kontigo bedömer att projektet genom nätverket har påbörjat arbetet i strävan mot att personers kompetens bedöms på samma sätt av regionens valideringshandledare/yrkeslärare.

I projektets egen rapportering framkommer vidare att VO-College regionala processledare ingått i arbetsgruppen för revidering av de nationella valideringsriktlinjerna. Här har med andra ord projektledningen haft direkt påverkan och insyn i hur de nationella valideringsriktlinjerna omformuleras.

3.2.3 Att det finns minst ett språkombud från varje lokalt college

Då det idag finns nio utbildade språkombudsutbildare bedömer Kontigo att detta mål får anses vara uppfyllt. Språkstöd på arbetsplatser har även innan projektet erbjudits inom ramen för yrkesvux. Men detta har vidareutvecklats med hjälp av College Väst. Tio personer gått en språkombudsutbildning och har idag kompetens att utbilda arbetsplatsgivare i att möta elever med utländsk bakgrund under deras APL. Flera av GR:s vård- och omsorgsutbildningar inom yrkesvux erbjuds idag med språkstöd. Behovet av språkombud på de aktuella arbetsplatserna väntas öka.

Inom ramen för denna aktivitet har också två gemensamma träffar genomförts. Dessa har mynnat ut i en gemensam utbildningsplan. Utbildning i regional regi planeras och är idag ett nytt mål för GR VO-College.

Kontigo bedömer sammanfattningsvis att delprojektets aktiviteter på området kan bidra till en språkutvecklande arbetsmiljö på arbetsplatser, genom de nu utbildade språkombuden.

3.2.4 Att fem nya mål för certifieringsperioden 2018-2022 är definierade i samverkan mellan arbetsliv och utbildning inom det regionala vård- och omsorgscollegerådet

Fem nya mål för kommande certifieringsperiod är framtagna inom ramen för projektet. Målen har tagits fram i samverkan med de lokala collegen och via den regionala styrgruppen (VO-Collegerådet). Målen är följande:

-Att verka för att gymnasiesärskolans program Hälsa vård och omsorg också får apl inom vård- och omsorgsverksamhet

- Att det finns tillräckligt många utbildade lärare inom vård- och omsorg för att täcka regionens behov
- Att de reviderade nationella riktlinjerna för validering inom VO-College används
- Att en språkutvecklande arbetsmiljö har utvecklats
- Att VO-College Göteborgsregionen också omfattar sökbara gruppbaseade introduktionsprogram med yrkeskurser från vård- och omsorg och språkstöd för elever inom IM Språkintröduktion

Indikatorn för delmålet säger att de fem målen ska genomsyras av de horisontella principerna (jäinställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering). Kontigos bedömning är att de horisontella kriterierna tydligare än tidigare lyfts fram i de fem målen för denna certifieringsperiod.

3.2.5 Initiera en process där skolor med Barn- och fritidsprogrammets inriktning socialt arbete har för avsikt att bli certifierade inom de lokala VO-Collegen

I likhet med motsvarande mål för Teknikcollege vad gäller certifiering av naturvetenskapliga program så har detta mål varit svårt för projektet att arbeta med. Gymnasieutredningen har kommit med förslag till revideringar av de aktuella programmen vilket gjort att man under projektiden valt att prioritera ned arbete för att uppnå detta mål. Kontigos bedömning är att detta är ett fullt rimligt beslut under rådande omständigheter.

3.2.6 Fler personalchefer/enhetschefer eller motsvarande ska veta vad diplomten innebär i form av kompetens hos medarbetaren

Delprojektet har arbetat med att utöka kunskapen kring de diplom som delas ut inom Vård- och omsorgscollege. Projektets egna intervjuer visar att de som är direkt engagerade i VO-College med HR-funktion har mycket god kunskap kring diplomten. Intervjuerna har även visat på att ytterligare information kring diplomten behöver spridas till enhetschefer. Detta för att begäran om att se diplom vid rekrytering ska ske mer systematiskt än vad som idag är fallet.

Indikatorn för detta mål var att 30 personalchefer, enhetschefer eller motsvarande, varav fem av dessa män, inom Vård- och omsorg ska ha fått utökad kunskap kring vad diplomten visar på kompetensmässigt. Projektet har skickat ut informationsmaterial till samtliga lokala college inom Vård- och omsorg och även lyft ämnet på regionala möten. Resultatmässigt har betydligt fler än 30 chefer tagit del av informationen. Baserat på information från lokala college har man nått ut till flera hundra chefer.

Enligt projektets slutrapport kan enhets- och personalchefer idag rekrytera medarbetare utifrån fler underlag än enbart betyg. Detta då ett stort antal enhets- och personalchefer har fått information om vad VO-College är och om vad ett diplom därifrån signalerar.

Kontigos bedömning är att målet får anses vara uppnått. Även om ett spridande av information per automatik inte behöver leda till ökad kunskap hos mottagarna – det bygger ju på att man också aktivt tar del av den information som kommuniceras – är det i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelse på annat sätt. En indikation i rätt riktning är dock att fler lärare med diplom anställts de senaste åren.

3.2.7 Att det finns en gemensam bild i de nio lokala collegen av hur arbetsplatsförlagt lärande ska bedömas av yrkeslärare utifrån de underlag som finns för bedömning

För att hos de nio lokala collegen skapa en gemensam bild av hur APL ska bedömas utifrån aktuella bedömningsunderlag har projektet genomfört en workshop och föreläsningdag där både yrkeslärare och handledare på arbetsplatser närvarade. En enkätundersökning visade på att såväl deltagande yrkeslärare som handledare idag känner en större trygghet i sina respektive uppdrag kopplat till bedömning av APL. Större träffar på det här temat har även genomförts, med totalt cirka 130 yrkeslärare och handledare. På den nationella konferensen framkom önskemål om fler sådana här inslag. Projektets egen uppföljning visar att en viss attitydförändring tycks ha skett som ett resultat av projektets insatser. En del handledare menar att de har gått ifrån att enbart bedöma elevers lärande till att nu även bidra med underlag till yrkeslärarna, inför deras bedömning.

Liknande träffar med yrkeslärare och handledare planeras fortsätta i någon form, vilket enligt intervjusvar är ett av College Västs mer långsiktiga bidrag. Vidare uppges att diskussioner om bedömning och hur förhålla sig till Skolverkets vägledningsdokument är en del av en större process i regionen som kommer att fortgå.

Målet är ambitiöst formulerat och det måste bedömas som något oklart huruvida man faktiskt har uppnått en gemensam bild i de nio collegen. Vad som tycks vara klart är dock att projektets insatser bidragit till en utveckling i just en sådan riktning. Frågan har lyfts i sammanhang där flera ur målgruppen finns representerade och med ett fortsatt, målmedvetet arbete kan man på lite längre sikt nå närmare måluppfyllelse.

3.2.8 Framgångsfaktorer och utmaningar

I intervjuer lyfts framförallt framgångsfaktorer i form av en tydlig plan för projektet och engagerade medarbetare i anslutning till Vård- och omsorgscollege, handledare såväl som utbildare. I likhet med Teknikcollege så har en styrka även varit att projektets insatser bedrivits i princip inom ramen för ordinarie verksamhet, och med fullt engagemang och insyn från den regionala processledaren för VO-college. Det beskrivs vidare hur man genom att främst använda befintlig kompetens till genomförandet av aktiviteter, och endast ta in extern konsultkunskap i de fall den behövts, har riggat projektet väl för en framtida fortsättning.

De utmaningar som intervjupersonerna menar att man stött på under genomförandet rör främst samverkan. I intervjusvar beskrivs hur samverkan mellan de tre delprojekten försvårats av de olika förutsättningar som dessa tre stått inför. Framförallt gäller detta Livsmedel och gröna näringar då delprojektet, till skillnad från de två etablerade college-koncepten, befunnit sig i en analys- och kartläggningsfas.

Man uppger även att samverkan med Colla-projektet inte har fungerat riktigt som tänkt. På grund av viss personalomsättning i det projektet och lite olika arbetssätt och perspektiv har nytta och mervärde i samarbetet varit begränsat.

3.3 Livsmedel och gröna näringar

Delprojektet har ett annat syfte och andra förutsättningar jämfört med de två övriga delprojekten. Vad gäller Livsmedel och gröna näringar (LGN) har fokus främst handlat om att undersöka förutsättningar för utvecklad och mer strukturerad samverkan mellan utbildnings- och

branschaktörer inom sektorn, i likhet med college-koncepten. Tanken har dock inte att man definitivt ska starta ett college inom LGN, utan främst att man just ska kartlägga intresse och möjligheter. Här har man även samarbetat med Region Halland.

Man har också delat upp fokus i delprojektet mellan projektparterna Region Halland och GR. Region Hallands del har framför allt handlat om produktion och förädling av livsmedel medan GR:s del fokuserade mer på distributions- och konsumtionsidan, inklusive besöksnäringens del i form av t ex hotell och restauranger. Tanken har varit att täcka hela kedjan ”från jord till bord” inom livsmedel. Detta har dock reviderats något under projektiden av lite olika skäl. Aktörer inom transport organiserade sig nyligen inom ramen för ett eget college – Transportcollege. Samtidigt återfinns flera större företag inom livsmedelsförädling sedan tidigare inom ramen för Teknikcollege. Handelns intresse att delta i en samverkan mellan utbildningsväsende och näringsliv inom ramen för LGN visade sig också vara svagt. Därför har man i delprojektet avgränsat sig till att Region Halland fokuserar på råvaru-/livsmedelsproducenter och GR fokuserade på restaurang, storkök och relaterade företag inom besöksnäringen.

Nedan presenteras delprojektets mål samt huvudsakliga resultat.

Mål	Resultat
Inventera delbranschernas och utbildningsaktörernas intresse av att delta i samverkan samt genomlys förlutsättningarna för de horisontella kriterierna	Intervjuer med cirka 30 utbildningsanordnare. Över 100 aktörer har kontaktats, samarbete inlett med cirka 60 av dessa. Uppföljning på rapport om andel kvinnor och män inom resp. delbransch. Tillgänglighetskartläggning utförd
Kartlägga delbranschernas nuvarande och framtida kompetensbehov samt nuvarande utbildningsutbud och samverkansformer i ett kompetensförsörjningsperspektiv som inkluderar de horisontella kriterierna och ekologisk hållbar utveckling	Drygt 100 intressenter och 60 utbildningsanordnare har kontaktats och involverats. Enkätutskick till 400 företag. Fem forum, fokus: Hallands livsmedelsstrategi. Två workshops, fokus: kompetensförsörjning och samverkan. En av dessa workshops tillägnade även särskilt fokus på horisontella kriterier.
Genomlys intressenternas behov av samverkansformer i syfte att öka delbranschernas attraktivitet och kompetensförsörjning	En enkät genomförd, fokus: intressenternas behov av samverkansformer. Fem forum och referensgruppsarbete i kompetensförsörjningsfrågor. Två workshops, fokus: kompetensförsörjning och samverkan. En av dessa workshops tillägnade även särskilt fokus på horisontella kriterier.
Ta fram en modell för struktur och finansiering av en driftsatt samverkan i form av college och/eller någon annan samverkansform	Kartläggning kring förutsättningar för samverkan har färdigställts i en slutrapport. Förslag på samverkansformer framtagna för gröna näringar samt restaurang/storkök. Inkl. finansieringsförslag

I likhet med de två etablerade collegekoncepten bedöms måluppfyllelsen för Livsmedel och gröna näringar överlag som god. Detta delprojekts aktiviteter skiljer sig dock avsevärt från de i övriga två delprojekt. I Livsmedel och gröna näringar har aktiviteterna främst bestått av möten, kontakter och kartläggningar eller analyser av olika slag.

I projektets egen rapportering uppges att de horisontella kriterierna (jämfördhet, tillgänglighet och icke-diskriminering) genomsyrat delprojektet i stort. Ett exempel är genomförda workshops eller

träffar inom referens- och arbetsgrupper, där dessa perspektiv lyfts inom ramen för olika frågeställningar. I intervjuer uppges att det idag, genom expertens insatser, finns ökad intern kunskap såväl som intresse för frågor som rör integration, tillgänglighet och jämlikhet/jämställdhet. Arbetet har synliggjort strukturer och därmed påbörjat en diskussion som inte tidigare funnits. Detta upplevs även av intervjupersonerna som det viktigaste resultatet i arbetet med de horisontella principerna; att de ständigt haft med sig frågan som stötts och blötts regelbundet i olika nätverk. Experten som varit knuten till projektet har bland annat skapat förståelse kring vad begreppet horisontella principer innebär samt hur man kan koppla på det i sitt arbete. Kartläggningen har visat på att det hos branschaktörer finns intresse av att jobba vidare med dessa frågor, dock menar intervjupersonerna att det tar sig olika uttryck. Intresset för integration är brett, medan intresset för att arbeta för ökad tillgänglighet varierar stort. Vad gäller jämställdhet är det något som många vill jobba med då man ofta ser ett behov av insatser. Flera utbildningsanordnare har själva sett exempel på elever som blivit avskräckta efter en praktiktid på grund av rådande arbetsplatskultur bland annat.

Delprojektet har mynnat ut i ett antal slutsatser och rekommendationer för vägen framåt. Dessa presenteras i en slutrapport som sammanställer den kartläggning som delprojektet i sin helhet utfört. Därtill har en av de två delprojektledarna uppdragits att göra en förstudie kring verksamheter som väcker barns intresse för LGN. Detta har kommit till som ett resultat av projektets synliggörande av kunskapsluckor på detta område, både vad gäller aktörer och insatser. Projektet har synliggjort att man inte lyckas fånga ungas intresse för LGN i tillräckligt hög grad. Med andra ord har delprojektet bidragit till att synliggöra ytterligare behov av insatser som stärker utvecklingen inom LGN.

3.3.1 Inventera delbranschernas och utbildningsaktörernas intresse av att delta i samverkan samt genomlys förutsättningarna för de horisontella kriterierna (jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering)

I projektets rapportering framgår att delprojektet varit i kontakt med ett stort antal aktörer. Delprojektet har, i kontakt med delbranscher och utbildningsaktörer, undersökt dessa aktörers intresse för samverkan. I intervjuer uppges att delprojektet idag har en relativt god uppfattning om detta, trots det stora antalet projekt som är igång.

Inomregional såväl som utomregional samverkan uppges av delprojektets ledning som något som fungerat väl. Det tog en viss tid att förankra projektet men i takt med att College Väst blev alltmer välkänt och accepterat öppnades även nya möjligheter för samverkan, bland annat genom deltagandet i olika nätverk. Att samverka och försöka hitta vägar till samsyn bransch- och utbildningsaktörer uppges dock ha varit en utmaning att hantera under hela projektiden.

En samverkan som inte blivit vad projektet hoppats på är den med de halländska naturbruksgymnasierna där det t ex framkommit att några skolor redan har utarbetade nätverk och samarbeten med relevanta aktörer. Vad College Väst snarare kunnat bidra med här är att något av redan befintliga samarbeten stärkts ytterligare, samt att man genom sina utåtriktade aktiviteter synliggjort behovet av samverkan inom LGN, och synliggjort sektorns betydelse för regionens utveckling i olika sammanhang.

Övrig samverkan utanför regionen uppges ha varit god med relevanta utbyten, exempelvis med Malmö livsmedelsakademien, Kalmars regionförbund, Besöksnäringsskolan Dalarna och även i

kontakt med nationella intressenter. Överlag beskrivs hur dessa utbyten präglats av att man delat med sig av sina erfarenheter och lärdomar.

I intervjuer beskrivs vidare hur delprojektet bidragit till att skapa samverkansstrukturer som kan väntas ha betydelse för framtida samverkan inom LGN i regionen. Workshops testkördes där Visita bidrog genom branschaktörer och College Väst genom utbildningsaktörer. Detta blev startskottet för en uppstart av samverkanspilot och intervjupersonerna framhåller att delprojektet i detta fall upplevts vara ett relevant och aktuellt projekt. Att samverkansstrukturer som kan hålla på sikt byggts bekräftas även i fler intervjuer, bland annat genom Västsvenska Branschrådet som har fått en bättre struktur, bland annat genom att det bildats arbetsutskott.

Vad gäller den del av målet som handlar om att hos delbranscher och utbildningsaktörer genomlysas förutsättningar för arbete med horisontella principer uppges i intervjuer att delprojektet haft frågorna med sig i alla delar, intervjuer och nätverk. I samband med intervjuer med utbildningsanordnare ställdes frågor om tillgången till särskola och liknande alternativ inom ramen för tillgänglighetskartläggningen. Delprojektet har också besökt särskolor som en del i att undersöka branschernas attityder gentemot och förutsättningar att rekrytera unga elever med funktionsnedsättningar. Detta har kompletterats med en enkät riktad till relevanta arbetsgivare. I intervjuer uppges att samtal även förts med bland andra VGR och Validering Väst gällande integrationsinsatser, en fråga som har lyfts i olika workshops samt i en enkät som tidigare skickats ut. Samarbete med Validering Väst på integrationsområdet har även skett genom en sammanställning av valideringsarbetet.

Kontigo bedömer att målet i stort kan anses vara uppnått. Detta då delprojektet bedöms ha en god bild av relevanta aktörers intresse för samverkan, samt att de horisontella kriterierna lyfts, framförallt ur ett tillgänglighetsperspektiv.

3.3.2 Kartlägga delbranschernas nuvarande och framtida kompetensbehov samt nuvarande utbildningsutbud och samverkansformer i ett kompetensförsörjningsperspektiv som inkluderar de horisontella kriterierna och ekologisk hållbar utveckling

Vidare har delprojektet haft som mål att kartlägga delbranschernas kompetensbehov (nuvarande såväl som framtida), utbildningsutbud och samverkansformer ur ett kompetensförsörjningsperspektiv, där de horisontella principerna även inkluderas. Inom ramen för detta planerade delprojektet inledningsvis att genomföra fyra workshops och fyra seminarier. Det blev dock klart relativt tidigt i genomförandet att det inte skulle gå att locka tillräckligt med deltagare till så många större arrangemang. Man beslutade sig därför för att genomföra ett mindre antal sådana aktiviteter och ersatte den vunnna tiden med bland annat deltagande i olika bransch- och programråd, för att bygga nätverket ytterligare och samla in större kunskap om branschens och utbildningsanordnarnas behov kring kompetensförsörjning.

I likhet med Teknikcollege har Livsmedel och gröna näringar fått hitta nya ingångar till måluppfyllelsen då man under projektets gång insett att vissa delmål och indikatorer inte skulle vara möjliga att uppnå. Intervjupersoner menar dock att de i slutändan ändå uppnått de övergripande målen genom att betydligt fler än de 20 företag som skulle involveras har kontaktats, trots att tillvägagångssättet för att nå den indikatorn ändrats under projektets gång. Kontigo instämmer i delprojektets bedömning i detta fall och anser det rimligt att anta att delprojektet genom sin närvaro under bransch- och programrådsträffar har getts en ökad förståelse för delbranschernas

kompetensförsörjningsbehov. Vidare har en av de workshops som genomförts haft fokus på de horisontella kriterierna. Kontigo bedömer att även detta mål i stort får anses vara uppnått.

3.3.3 Genomlysna intressenternas behov av samverkansformer i syfte att öka delbranschernas attraktivitet och kompetensförsörjning

Kontigo bedömer även detta mål som uppfyllt. Det finns därtill en hel del överlappningar kring måluppfyllelse inom detta mål respektive aktiviteter och måluppfyllelse i delprojektets första mål.

Den enkätundersökning som genomförts har gett delprojektet en tydlig bild av intressenters behov och intresse vad gäller samverkansformer. Det uppges vidare att de fem genomförda forumen och referensgruppsarbetet kring företagets attraktionskraft respektive kompetensfrågor har skapat underlag till formen för en potentiell samverkansmodell.

Två workshops genomfördes under hösten 2017, en för respektive del av näringslivskedjan, med fokus på vägen framåt och hur man bör gå vidare efter projektavslut. Dessa diskussioner förefaller ha varit mycket givande för projektets utveckling och legitimitet.

Det som inledningsvis skulle vara två enkäter kom att bli en dito. Detta kan förklaras av att man uppnådde "informationsmättnad" redan i den första undersökningen vad gäller intressenternas behov och intresse av samverkan. De intervjuer och möten som genomförts med dessa aktörer har också bidragit till stor kunskap kring dessa frågor så en andra enkätundersökning bedömdes helt enkelt som överflödigt.

3.3.4 Ta fram en modell för struktur och finansiering av en driftsatt samverkan i form av college och/eller någon annan samverkansform

Det slutliga målet för delprojektet bestod i att ta fram en modell, inklusive utreda förslag kring struktur och finansiering, för samverkan i college eller annan passande form som motsvarar aktörernas intresse och behov. En slutsats från delprojektet är att man inte förordar en gemensam samverkansform mellan producenter och aktörer i distributions-/konsumtionsledet. I delprojektets kartläggning, "Slutrapport College Väst Livsmedel och Gröna näringar", förordas istället separata samverkansformer. Skälet till detta är att man inte bedömer att det finns någon naturlig ägare/beställare på nationell nivå som skulle kunna initiera en mer övergripande collegelösning. Ytterligare en viktig slutsats är att man inte strikt förordar en samverkanslösning som påminner om de övriga två college-koncepten som ingår i projektet College Väst.

För Gröna näringars del pekar man dock på att det finns goda förutsättningar att utveckla samverkan, framförallt genom att bygga vidare på de strukturer som redan finns i det regionala branschrådet. För Livsmedels del uppges att en kommande samverkansplattform bör innehålla lokal och nationell samverkan för att finna synergier. Det uppges vidare att GR fortsatt kommer att arbeta med den delregionala samverkansformen i form av en branschrådspilot. Vad gäller finansieringsfrågan har delprojektet presenterat ett förslag på finansieringsmodell i stora drag.

Kontigo bedömer att delprojektet i detta fall antagit en pragmatisk ansats som i stor utsträckning bedöms vara grundad i de synpunkter och behov som framkommit i delprojektets olika kartläggande och analyserande delar. Man har inte låst sig vid en typ av samverkansform eller "tvingat på" aktörer en samverkansform och -lösning som inte direkt bygger på deras uttryckta behov. Vidare så fokuserar delprojektets egna slutsatser på mer av en bruttolista av förslag. Kontigo ifrågasätter inte

förslagen som sådana men anser att delprojektet hade kunnat prioritera och tydligare ta ställning till dem, på basis av delprojektets mål rörande struktur och finansiering exempelvis. Detta bedömer vi skulle vara fördelaktigt i det fortsatta utvecklingsarbetet med samverkansalternativ.

3.3.5 Framgångsfaktorer och utmaningar

I Kontigos intervjuer beskrivs hur teamet i detta fall kännetecknats av generellt hög, såväl som en god bredd, på kompetens vilket underlättat i projektets genomförande. Även det delade delprojektledansvaret inom Livsmedel och gröna näringar, där man haft ansvar för olika delar av kedjan, bedöms ha fungerat väl och i intervjuer beskrivs hur man kunnat dra nytta av varandras erfarenheter trots att man haft olika fokus.

Ett exempel på då samverkan varit en utmaning, åtminstone inledningsvis, är den mellan Region Halland och Göteborgsregionen och att här komma överens om vad projektet förväntas göra. För att hitta en gemensam samsyn tog delprojektledaren frågan vidare genom att föra upp diskussionen till högre nivåer i organisationen, i syfte att förtydliga vad Region Hallands ingång skulle vara. Även i samarbetet med Colla-projektet behövde man framförallt inledningsvis arbeta med att hitta samsyn. I delprojektet LGN:s fall är det främst delen gröna näringar som berörts av detta samarbete. Delprojektledaren med ansvaret för den delen av kedjan uppger att det varit av stor vikt att de båda projekten samtalat om vad som förenar dem och att dela med sig av varandras respektive erfarenheter. Detta bedömer man som värdefullt, även om man inledningsvis hade större förväntningar på samverkan mellan de båda projekten.

Ett stort arbete, som i intervjuer lyfts som en i projektarbetet inledande utmaning, var att förankra projektet hos utbildningsanordnare men kanske framförallt hos branschaktörer, detta då det redan är många projekt och aktiviteter igång i Göteborg som rör Turism och besöksnäring, där Livsmedel och gröna näringar ingår. Då dessa aktörer väl började förstå projektet och dess roll uppstod dock även intresse från branschaktörernas sida. Detta visade sig bland annat genom att de allt oftare bjöd in projektet till möten, events och liknande. Denna stegvisa förankring beskrivs i intervjuer som en central del i delprojektet då kartläggningen i stort handlat om att undersöka möjligheter och förutsättningar för en eventuellt framtida collegeverksamhet.